

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 221538
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat Koca
Bakan

EK:

-Liste (7 Adet- 8 Sayfa)

-Cevap Yazısı (91 Adet, 177 Sayfa)

7/26099 7/32209 -7/32210
7/29439 7/32213
7/29533 7/32215
7/30583 7/32327-7/32328
7/31041 7/32334
7/31327 7/32485
7/31437-7/31439 7/32490
7/31498 7/32573
7/31500 7/32577-7/32578
7/31722 7/32662
7/31832 7/32711-7/32719
7/31836-7/31837 7/32821
7/32061 7/32823
7/32072 7/32951-7/32954
7/32958 - 7/32959

7/32961 7/33800
7/33065-7/33067 7/33803-7/33804
7/33069 7/33823
7/33073 7/33995-7/33996
7/33075-7/33076 7/34000
7/33187-7/33194
7/33288-7/33292
7/33294-7/33295
7/33297
7/33300
7/33302-7/33303
7/33417
7/33518-7/33521
7/33523
7/33594
7/33597
7/33731-7/33732
7/33793

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KEMAL BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/33523 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Diyarbakır'da ve çevre il ve ilçelerde "Mıtrıp", "Kareçi" ya da "Cingan" olarak adlandırılan ülkemizde sayılan tam olarak tespit edilemeyen Domlar, yaklaşık 50 yıl önce Diyarbakır'a gelerek hazine malı olan Bağlar İlçesi Yeniköy mahallesi civarına kendi imkânları ile yaptıkları evlerde oturmaktadırlar. Tam tarihi henüz bilinmemekle beraber Hindistan'dan diğer coğrafyalara yayıldıkları görüşü yaygın olarak kabul edilen Domlar, daha fazla dağılmamak ve birliktelik oluşturmak için kurdukları bir demek ile sorun ve sıkıntılarını duyurmaya çalışmaktadır. Diyarbakır Dom Demeği Başkanı Mehmet Demir, Domların, tarihi, yaşam tarzları, meslekleri ve yaşadıkları sorunları şöyle tanımlamaktadır:

"Bizimkiler Hindistan ve Mısır üzerinden Diyarbakır'a geldiğinde yokluk ve savaş zamanıymış. Önceleri buralarda kabul görmüyorduk. Domlar burada yaşamanın koşulları olmadığından Türkiye geneline dağılıyorlar. Burada kalanlar barınma sorunları çözülemediği için göçebe olarak köy köy, aşiret aşiret dolaşıyor, ihtiyaçlarını bu şekilde temin ediyormuş. Buğday zamanı, kış erzağı için ürün topluyor, peynir zamanı aşiretler içinde dolaşıyor, koyun sürüsü olanların verdiklerini peynir ve yağ topluyormuş. Haftada en az bir iki düğünde davul zuma çalarak çoluk çocuğumuzun rızkını karşılyormuşuz.

12 Eylül 1980'de köylere ziyaretler yasaklandığı için hayat zorlaşmaya başladı. Köylere gidemiyorduk. Şehirlerde de barınacak yerlerimiz yoktu. Şehre yakın yerlere çadırlar kurarak kış çadırlarda geçiriyorduk. En sonunda burada hazine arazisi üzerinde bir ev yapmak zorunda kaldık. Daha sonraları diğer Domlar da barınacakları gecekondu yapıldılar. Diyarbakır şehir ve ilçelerine yerleştik.

Geçimimizi düğünlerde davul zuma çalarak yapıyorduk. Şimdi sokağa çıkan çalgıcılardan dolayı bunu da yapamıyoruz. Gençlerin temel problemi işsizlik. Maddi olanaksızlıklar yüzünden çocuklarımız eğitim hizmetlerine erişememektedir. İş-Kur aracılığıyla bulduğumuz işler de kısa süreli oluyor. Bunun dışında Dom olmamız dolayısıyla devlet kurumlarından iş ve istihdam ile ilgili herhangi bir destek alamıyoruz.

Diyarbakır'ın il ve ilçelerinde kendilerini Dom olarak görenlerin toplam nüfusu 50.000 civarındadır. Çevre il ve ilçelerinde yaşayanlarla bu sayı 100.000'e ulaşmaktadır. "Çingene" olarak adlandırılıp ayrımcılığa uğramaktayız. Kamunun sunduğu sosyal yardım ağı dışında yer almaktayız..

Çapa zamanı, pamuk zamanı, fındık zamanı mevsimlik işçi olarak çalışıyorduk. Ama şimdi corona sürecinden sonra bu işleri de bulamıyoruz.

Konut ve barınma sorunumuzun çözümü amacıyla toplu konut konusunda destek talebimize ilgili kurumlar verdikleri sözlere rağmen kayıtsız kalmaktadır."

Bu bağlamda;

1- Yerleşik hayata geçme konusunda sorunlar yaşayan ve uğradıkları ayrımcılıklar yüzünde dezavantajlı gruptan biri olan Domların barınma sorunlarının çözümü ile ilgili olarak Bakanlığınız ne tür bir eylem planı öngörmektedir?

CEVAP

Domlar; göçmenlerin, göçebelerin, yerleri kamulaştırılanlar ile millî güvenlik nedeniyle yapılacak iskân çalışmalarını, köylerde fiziksel yerleşimin düzenlenmesine ilişkin uygulamaya esas şartları ve alınacak tedbirleri, iskân edilenlerin hak ve yükümlülüklerini düzenleyen 5543 sayılı İskân Kanunu kapsamına girmediğinden, yerleşim yeri ile ilgili çalışma yapılamamaktadır.

Ancak; Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı tüm kişilere hiçbir ayrıma tabi tutmadan konut edindirme misyonunun gereği olarak; vatandaşların ödeme gücüne uygun şekilde, maliyetine, uzun vadelerle ve kira öder gibi ev sahibi olmalarını sağlamaktadır. 2019 yılı içinde başlatılan “50 Bin ve 100 Bin Sosyal Konut Kampanyaları”na toplumun her kesiminden yaklaşık 1 milyon 850 bin kişi başvuruda bulunmuştur.

